

[Arbejdsministeren.]

arbejdsretten ingenlunde er forældet, men ganske enkelt består i, at indgåede overenskomster skal overholdes; det er en tankegang, der forhåbentlig ikke bliver genstand for forældelse. Arbejdsrettens virksomhed er således ikke vendt hverken mod arbejdstager eller mod arbejdsgiver, men er et værn for begge parter.

Krog Hansen: Må jeg sige til arbejdsministeren, at hvad det kommunistiske parti agter at gøre her i folketinget, kommer ikke rigtig mit spørgsmål ved. Jeg har ikke spurgt, om arbejdsministeren vil ophæve arbejdsretten. Jeg har spurgt, om arbejdsministeren vil være med til at foretage visse ændringer, om han finder, der er behov for at foretage visse ændringer.

Lad mig derfor stille et tillægsspørgsmål: vil arbejdsministeren være med til at nedsætte et udvalg til kulegravning af problemerne vedrørende loven om arbejdsretten, et udvalg, som passende kunne bestå af arbejdsmarkedets parter plus repræsentanter for de politiske partier? Jeg tror, det er nødvendigt, at man kigger på disse ting.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Jeg mener, at jeg foruden at gøre en bemærkning om det kommunistiske partis forventede forehavender også besvarede hr. Krog Hansens spørgsmål. Jeg har ikke til hensigt på grundlag af hr. Krog Hansens spørgsmål her at bede en kommission om at gå i gang med dette arbejde. Tilkendegivelser må komme fra arbejdsmarkedets parter selv, fra arbejdsretten selv; det er de rigtige til at rejse disse spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks ratifikation af Den internationale Sukkeroverenskomst af 1968.

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. IV) findes i tidenden sp. 760, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 317).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Sigsgaard: Vi kan i VS stemme for ratifikation af overenskomsten, men jeg skal lige gøre den bemærkning, at vi nødig ser, at vor tilslutning tages som udtryk for, at vi er indforstået med og tilfreds med den sukkerpolitik, der føres af de fleste lande — vi er heller ikke tilfreds med den politik, der føres af Danmark — men jeg kan om dette henvise til det, jeg sagde, da det foreliggende forslag første gang var til behandling. Vi havde gerne set, at man var gået videre, at man havde givet bedre betingelser for de lande, der skal leve af deres sukkerproduktion, selv om vi er klar over, at det selvfølgelig ville have kostet noget for lande som f. eks. Danmark, der har en beskeden sukkerproduktion. Vi havde gerne set, man var gået videre, men vi betragter det foreliggende forslag som et fremskridt, og derfor kan vi alligevel stemme for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 119 stemmer.

Formanden: Der vil nu blive givet udenrigsministeren meddelelse om denne vedtægt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende idrættens forhold [af Kjeld Olesen m. fl.].

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XVII) findes i tidenden sp. 1953, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 325).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Kjeld Olesen: Det vil være naturligt her ved sidste behandling på forslagsstillernes vegne at sige tak for et positivt udvalgsarbejde. Det fremgår af betænkningen, at der på alle væsentlige punkter er enighed, og

[Kjeld Olesen.]

det er vel ingen hemmelighed, at især idrætskredse lægger megen vægt på, at der er enighed omkring disse problemer. Der er tale om et kommissorium for det udvalg, der nu skal i arbejde, som fuldt ud dækker både vore, og jeg tror også idrættens ønsker. Som man vil erinde fra første behandling, brugte vi oprindelig udtrykket en kommission; ministeren rettede det til et udvalg, og det synes vi egentlig var en ganske god idé, fordi det bærer præg af noget hurtigere arbejde.

Det er sådan, at det af betænkningen fremgår, hvilke 4 hovedorganisationer inden for idrættens der skal have sæde i dette udvalg. Det fremgår også af betænkningen, at der skal være repræsentanter — og det synes jeg er såre naturligt — for indenrigsministeriet, for undervisningsministeriet og fra kulturministeriet. Derved har man imødekommet noget, som vi har lagt megen vægt på, nemlig at det overvejende skulle være idrættens egne repræsentanter, der skulle arbejde i dette udvalg.

Tilbage — og det er egentlig hovedårsagen til, at jeg tager ordet ved denne behandling — er et enkelt problem, som jeg mener vi skal have klaret op. Der er gået forskellige mærkelige avisrygter om, at ministeren inden denne andenbehandling har rettet henvendelse til en række organisationer. For at undgå enhver misforståelse vil jeg ved denne lejlighed bede ministeren om at afkræfte disse rygter. Det er rygter, der siger, at man har rettet henvendelse til Friluftsrådet, som allerede skulle have udpeget en repræsentant, man skulle have rettet henvendelse til børne- og ungdomskorpserne, man skulle have rettet henvendelse til Dansk Ungdoms Fællesråd, og jeg har ladet mig fortælle, at man underhånden også har rettet en henvendelse til de politiske ungdomsorganisationer. Dette mener jeg vi må have klaret op, og jeg skal ikke skjule, at jeg er meget spændt på ministerens svar.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helweg Petersen): Jeg vil gerne takke hr. Kjeld Olesen for de bemærkninger, han gjorde om udarbejdelsen af kommissoriet. Med hensyn til det spørgsmål, der er stillet om, hvorvidt der er rettet henvendelse til institutioner, må jeg erkende, at det er

sket. Det er sket ud fra den opfattelse, at det gjaldt om så hurtigt som muligt at komme i gang med arbejdet; og på baggrund af, at der jo i folketingsudvalget viste sig at være enstemmig opslutning bag tanken om, at der skulle nedsættes et udvalg. Det gav sig jo også udtryk her ved første behandling, så jeg mener altså ikke, at der på nogen som helst måde kan siges at være foretaget noget, der kan være i strid med behandlingen her i folketinget.

Og må jeg med hensyn til det spørgsmål, der blev nævnt, de politiske ungdomsforeninger, sige, at det er der ikke tale om. Derimod er der tale om, at der er rettet en henvendelse til formanden for Dansk Ungdoms Fællesråd om at indtræde, under henvisning til, at det udtrykkelig er understreget i betænkningen, at det er hensigtsmæssigt, at der er forbindelse med det alment kulturelle og folkeoplysende arbejde. Det er altså gjort ud fra ønsket om, at det arbejde, der tages op i udvalget, kan svare til udformningen af betænkningen.

Jeg mener altså ikke, der på nogen måde er handlet i strid med det, der har været udvalgets hensigt. Jeg mener, det er fornuftigt, at vi så hurtigt som muligt kommer i gang, og medlemskredsen svarer altså ganske til betænkningens udformning.

Kjeld Olesen: Hvad man, da man læste det i avisen, nægtede at tro på, har man altså her fået bekræftet, og jeg synes egentlig, vi står i en ganske mærkværdig situation eller rettere sagt, at ministeren står i en mærkværdig situation.

Der findes i idræt et begreb, der hedder fairness, og det har jeg altid knyttet til ministeren og håber også, jeg fortsat kan gøre det; og jeg håber, at det, vi oplever just nu; enten drejer sig om dårlige rådgivere eller også om megen travlhed.

Se, betænkningen, som vi diskuterer just nu, er afgivet den 4. februar, og det vigtigste i denne betænkning er følgende bemærkninger, som jeg vil citere. Der står:

„Udvalget er med ministeren enig i, at den i forslaget til folketingsbeslutning omhandlede „kommission“ i stedet benævnes „udvalg“, der vil blive af mere begrænset størrelse, og som påregnes at kunne arbejde hurtigere og friere end en egentlig kommission. Det forudsættes, at

[Kjeld Olesen.]

Dansk Idræts-Forbund, De danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger, De danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger samt Dansk Firmaidræt repræsenteres i udvalget, hvis sammensætning i øvrigt efter det af ministeren oplyste bl. a. vil komme til at bestå af repræsentanter for indenrigsministeriet, undervisningsministeriet og ministeriet for kulturelle anliggender.“

Der er ikke ved denne betæknings afgivelse talt noget som helst om andre organisationer, andre hovedorganisationer, f. eks. Dansk Ungdoms Fællesråd eller de to øvrige. Det ville være naturligt, synes jeg jo nok, når det nu engang er sådan, at vi som oppositionsparti har fremsat dette forslag, at ministeren på et tidspunkt, hvor vi ikke har anden- og sidstebehandlet forslaget, retter henvendelse til forslagsstillerne og siger: Jeg har til hensigt at rette denne henvendelse.

Det forekommer mig at være en ganske mærkværdig fremgangsmåde, og jeg kunne lide at føje til, at der øjensynlig er forskellige ting, som begynder at falde lidt på plads. Hvis man, hvad jeg har gjort i dag, læser referatet af førstebehandlingen, vil man iagttage, at det radikale venstres ordfører var meget behersket i sin jubel over den tanke, vi rejste. Vi havde samtidig inden førstebehandlingen fået en henvendelse fra Dansk Ungdoms Fællesråd, hvis formand jo ikke er ministeren helt ukendt — de er partifæller — og i denne henvendelse fra Dansk Ungdoms Fællesråd advarede man meget indtrængende imod, at man nedsatte et sådant udvalg. Jeg har henvendelsen her og skal komme med et kort citat. Der står:

„Dansk Ungdoms Fællesråd anser det for at være meget vigtigt, at man ikke piller et enkelt område ud og søger at løse dets problem ud af den sammenhæng, hvori det uløseligt hører hjemme“.

Og der står længere nede:

„Vi vil derfor tillade os at foreslå, at

man, dersom man ønsker at nedsætte en kommission, giver denne et kommissorium, der gør den egnet til at behandle hele fritidssektoren og ikke kun et enkelt område“.

Der er måske nogle, der vil kalde den fremgangsmåde, vi har været udsat for her, for udslag af et stort politisk talent. Jeg vil kalde det lovlig smart, at man siger: Lad socialdemokratiet bare tale, og lad dem komme frem med deres tanker; fjø dem lidt, sig ikke alt for meget, og lad dem for alt i verden ikke få mistanke om noget, og så kan det jo være, hvad nogle måske havde håbet, at der her ved anden og sidste behandling overhovedet ikke skulle have været tale om, at nogen af ordførerne skulle tage ordet.

Jeg har talt med idrætsledere i den forløbne tid, og de har, nogle af dem, været lidt foruroliget eller har sagt: Er det nu rigtigt, at vi får en repræsentation, der gør, at vi med sikkerhed ved, at det bliver idrættens problemer, vi kommer til at behandle? Jeg har beroliget dem, og jeg har sagt: Tag ministerens udtalelser ved første behandling. Tag, hvad vi ellers har stående i betænkningen, og vær så rolige.

Jeg synes, at det er en uhørt behandling, vi har fået her. Jeg kan ikke gå ud og berolige nogen idrætsleder, tværtimod. Jeg mener, at fremgangsmåden er så forkastelig, at vi må søge at rette tingene op. Jeg vil derfor anmode formanden om, at vi får afbrudt denne andenbehandling, således at der gives mulighed for et fornyet udvalgsarbejde.

Formanden: Der er nu stillet forslag om, at behandlingen af forslaget til folketingsbeslutning standses, og at det henvises til fornyet udvalgsbehandling. Det er dette forslag, som nu foreligger til forhandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Jeg må sige, at jeg er fuldkommen forbløffet over, at hr. Kjeld Olesen tager denne sag på denne måde. Der

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

er overhovedet ikke tale om nogen som helst konspiration. Jeg synes ikke, hr. Kjeld Olesen skulle antyde, at der var tale om en radikal sammensværgelse for at fremme synspunkter sådan under dække af andre motiveringer. Jeg synes, hr. Kjeld Olesen skulle lade være med at anlægge sådanne betragtninger. Der er ikke skygge af det, som hr. Kjeld Olesen har sagt, der har noget med virkeligheden at gøre. Der er overhovedet ikke tale om, at jeg på nogen som helst måde har ønsket at fremme nogen som helst dystre perspektiver i denne sammenhæng. Jeg afviser på det bestemteste, at der har været nogen som helst hensigt i den retning. Der har alene ligget i min tanke den ene ting at få gennemført udvalgsarbejdet, så vi bedst muligt kunne realisere det, der står i betænkningen. Andet og mere er der overhovedet ikke tale om. De spøgelse, der er fremmanet her, har jeg altså ikke nogen som helst forståelse for.

Jeg ved ikke, hvordan det overhovedet kan falde hr. Kjeld Olesen ind at antyde, at jeg skulle arbejde under dække af dette her for at fremme snævre synspunkter. Jeg har det legale synspunkt at leve op til at gennemføre det, som vi er enige om og var enige om i udvalget, og så har jeg gjort det, som jeg syntes var rigtigt, at fremskynde det mest muligt, så vi ikke skulle vente en måned til, nu da jeg i udvalget har fundet, at vi var enige om kommissoriet og betænkningen. Det blev udtrykkelig fastslået, at vi også skulle tage det alment kulturelle og folkeoplysende arbejde med. Man er enig om betænkningen, og at jeg så har ønsket at knytte en forbindelse til Dansk Ungdoms Fællesråd, hvis formand er Axel Sløk, det synes jeg er helt legalt, og det kan hverken fortrædige idrætten eller forslagsstillerne.

Jeg har været glad for dette forslag, fordi det giver os nogle åbningsmuligheder, og jeg forstår ikke, at et arbejde, hvorom vi har været enige, nu skal drages ind i en sådan tilspidset situation, der ikke har noget som helst med rimelighed at gøre. Der er ingen anledning til at lægge det op på dette skarpe politiske plan. Det har aldrig nogen sinde været min hensigt at drive politik ad undergrundsveje på den måde, som det her blev antydet.

(Kort bemærkning).

Kjeld Olesen: Der synes at være lidt af en kappestrid imellem ministeren og mig om, hvem der er mest forbløffet. Jeg mener nu, at den, der har grund til den største forbløffelse, er mig.

Jeg kan forstå, at ministeren har den opfattelse, at der overhovedet ikke er nogen grund til, som det blev sagt, at køre det op i en tilspidset situation. Nu skal jeg ikke — det er en kort bemærkning — stille spørgsmål, for det håber jeg vi får lejlighed til i udvalget, men bare stadig væk bede ministeren tænke på det ejendommelige, at vi i en betænkning kan få oplysning om repræsentationen, som, om man så må sige, falder sammen med vore intentioner med et sådant udvalg, og så skal vi i avisen have at vide, at ud over idrættens 4 repræsentanter — der er tale om 4 idrætslige organisationer — har ministeren på egen hånd, og det er ministerens ret, rettet henvendelse til 3 organisationer, som intet har med det egentlig idrætslige at gøre. Skulle der være tale om — og det kan jeg da godt se der vil blive — at man ønsker en forhandling om specifikke spørgsmål, så kan man, som når det drejer sig om ethvert andet udvalgsarbejde, tilkalde repræsentanter for de øvrige.

Men jeg går ud fra, at vi kan snakkes nærmere ved i udvalget.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helveg Petersen): Ja, jeg håber også, vi kan dæmpe det ned, men må jeg så sige, at der står jo her i betænkningen, at jeg oplyste over for udvalget, at det ud over idrættens repræsentanter bl. a. ville komme til at bestå af repræsentanter for indenrigsministeriet, undervisningsministeriet og ministeriet for kulturelle anliggender. Men der står „bl. a.“, og under forhandlingerne i udvalget blev det nævnt fra et af udvalgsmedlemmernes side — jeg tror det var formanden, der sagde det — at det er naturligvis ministerens sag at udpege medlemmerne. Der blev overhovedet ikke lagt noget bånd på mig med hensyn til den kreds, der var tale om. Jeg lovede, det skulle blive et hurtigt arbejdende udvalg, og jeg lovede, at der skulle være forbindelse til det folkeoplysende og kulturelle arbejde. Deri ligger jo anledningen til det, der er sket. Og må jeg så

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

føje til, at det jo ikke på nogen som helst måde kan hindre idrættens muligheder for udvikling. Tværtimod svarer det ganske til idrættens ønske om at komme i forbindelse med andre sider af det, som foregår inden for dansk ungdomsliv.

(Kort bemærkning).

Kjeld Olesen: Det skal være til den aller-sidste bemærkning om, at det ikke skal hindre idrættens muligheder. Jeg beder ministeren, når ministeren får lejlighed til det, om endnu en gang at læse henvendelsen fra Dansk Ungdoms Fællesråd. Han vil da se, at det er et erklæret mål og i hvert fald understreget i denne henvendelse, at man ikke specielt må tage idrættens problemer ud af en sammenhæng, og så ved vi noget om, hvilke bestræbelser man herfra vil gøre sig i udvalgsarbejdet.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helweg Petersen): Kun den ene ting, at det vil under ingen omstændigheder være tænkeligt eller muligt, at Axel Sløk overhovedet vil kunne foretage noget indgreb i udvalgets arbejde, der ville gå på tværs af det, der er meningen med dette udvalgsarbejde, at undersøge idrættens forhold. Men det er også en opgave at undersøge idrættens forhold i forbindelse med andre grene af arbejdet blandt dansk ungdom.

Hermed sluttede forhandlingen om Kjeld Olesens forslag om at standse forslaget til folketingsbeslutnings behandling og henvise det til fornyet udvalgsbehandling.

Kjeld Olesens forslag vedtoges uden afstemning.

Formanden: Forslaget til folketingsbeslutnings videre behandling stilles herefter i bero, og forslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 72) findes i tidenden sp. 1902, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 321).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Jørgen Andersen: Under henvisning til den betænkning, som udvalget har afgivet, kan jeg på det samlede udvalgs vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse i det høje ting.

Ove Munch: Som det allerede er blevet sagt, er også socialistisk folkeparti af den mening, at lovforslaget skal gennemføres. Der er et vist tidspres, sådan at man ikke kan få nogle ændringer af f. eks. refusionsreglerne, som er ønskelige.

Det, der kalder mig herop, er dog ikke så meget selve forslaget om udskydelse af revisionen af biblioteksloven, men perspektiverne eller rettere sagt de manglende perspektiver i ministerens ledsagende bemærkninger til lovforslaget. Jeg sagde lidt om det ved første behandling, men mine ord er tilsyneladende faldet på klippegrund, og jeg ser derfor her en anledning til at uddybe dem.

Det, der drejer sig om, er, at man må arbejde på at få et net af centralbiblioteker, der løser ganske bestemt definerede opgaver, og der er for mig at se en dobbelt opgave, dels at tilfredsstille et stort lokalt behov for information og dokumentarisk servicetjeneste, dels på den anden side at udføre en oplysningstjeneste, en servicetjeneste, over for oplandsbibliotekerne. Man kunne frygte, at man ved at lægge sig fast på den centralbiblioteksordning, som ministeren har forestillet sig i bemærkningerne til lovforslaget, vil indrette centralbibliotekerne efter centralbiblioteksbyernes størrelse, og hvis man derved får et centralbibliotek i en mindre by på, skal vi sige omkring 20.000 indbyggere, vil man få et meget mindre centralbibliotek, bogmæssigt set, end man ville få i et centralbibliotek i en større by som f. eks. Odense, Århus eller Ålborg. Med et sådant mindre centralbibliotek vil man altså kun kunne give en ringere service over for oplandsbibliotekerne.

Der sker jo det, at den væsentligste opgave, som centralbibliotekerne har i øjeblikket, falder væk. Det er den opgave at